
Tizenöt hét indiánok közt 2.

Korán reggel ismét felszedtük podgyászunkat. Igen óhajtottuk, hogy végre valahára lássunk már indiánokat. Mintegy négy órai lovaglás után vezetőnk, ki jóval előttünk járt, megállott s így kiáltott hátra hozzánk:

— Közel vagyunk már a Winebago indiánokhoz s nem telik bele egy óra, már látni is fogunk közülük valakit!

Mi természetesen nagy kíváncsisággal kérdeztük, hogy honnan tudja ezt, — ismeri tán a környéket?

— Nem, — felelte vezetőnk. — Egy Winebago indián lakását ismerni annyit tenne, mint egy sasét, mely soha nem ül tojásain.

— Ezek tehát nem laknak rendszeren egy helyen? — kérdeztük.

— Nem, — válaszolt vezetőnk. — Ha egy tájat kivadásztak és kihalásztak, más vidékre költöznek. Tíz vagy több év múlva azután, mikor úgy gondolják, hogy a vad ismét felszaporodott, visszatérnek az elhagyott tájra.

— Honnan tudod tehát, hogy közel vagyunk hozzájuk? — kérdeztem tovább. — Mondd meg, hogy mi is tudjuk máskor.

— Ti buták vagytok s ehhez nem értetek, — válaszolt vezetőnk. — Nem látjátok ezt a nyomot?

A földre mutatott, de mi, bármily figyelmesen vizsgáltuk is a mutatott helyet, nem láttunk egyebet lehullott faleveleknél. Kérdésére tehát „nem”-mel feleltünk.

— Nézzétek, — szólt a vezető — erre ment egy indián, még pedig férfi s azt is merem állítani, hogy fiatal ember volt és sietve haladt.

Bár az indiánok finom érzékéről már előbb is hallattunk, mégis kételkedve nevettünk a vezetőnkre, mert azt hittük, hogy el akar ámítani. Hiszen lovainkról leszállva minden falevelet és minden fűszálat megvizsgáltunk, de a legkisebb nyomot sem fedezhettük fel. A vezető nevetésünket megvetve fogadta; világosan látszott az arcán az önbizalom, mintha ezt akarná mondani: „Gondoljatok felőlem bármit, nekem mégis igazam van!”

Amint tovább haladtunk, megint megszólalt a vezetőnk:

— Holló! Itt két asszony ment, meg egy gyerek, mintegy kilenc éves. Nemsokára tanyát fogunk érni, mert ezek halászni voltak s mint látom, nem mentek üres kézzel haza.

Mi ezekre a megfigyelésekre ügyet sem vetettünk. De nemsokára megint felkiáltott:

— Úgy-e mondtam, hogy hárman mentek erre? Íme, ott vannak!

Nagy kíváncsisággal a jelzett irányba néztünk, de nem láttunk semmit, mert hiszen két ölnyi magas mogyoróbokrok álltak előttünk.

— Barátom, — szólt a doktor vezetőnkhez fordulva — te nyilván álmodol. Hogy látnál te embereket és hogy tudnád, hogy többen vannak, mikor az előttünk álló sűrű bokrokon nemcsak nem láthatunk keresztül, de átvergődnünk sem lesz könnyű?

— Már mondtam egyszer, — válaszolta vezető, — hogy ti, fehér emberek, buták vagytok. Ámbár magam sem vagyok képes igazi indiánnal mérkőzni, mert fehér atyám volt, de anyám erényeiből mégis háramlott reám annyi, hogy ily csekélységek észrevehessek.

Így beszélgetve a bokrok közé értünk, hol vezetőnk hangoztatta, hogy csakugyan nem csalatkozott, mert valóban hárman mentek erre s ezeknek egyike gyermek volt, valamint azt is bizonyosan tudja, hogy a másik kettő asszony volt. Mintegy félóra múlva kiértünk a sűrűségből s egy ritkás tölgyfaerdőbe jutottunk.

— Ott vannak! Úgy-e mondtam? — kiáltotta vezetőnk. — Most már csak elhiszitek?

Csakugyan, a távolban három egyént pillantottunk meg, két nagyobbat és egy kisebbet s közelebb lovagoltunk hozzájuk. A két nagyobbik mintegy öt és fél láb magas volt. Hajuk több apró ágba fonva lógott le s vállait nagy kendőként összehajtott pokróc borította, mely új korában fehér lehetett, de most az idők viharaitól egészen fekete színt mutatott. Egyébként szarvasbőr nadrág fődte testüket s a nadrágjuk szára lenn a hasonló bőrből készült bocskorral össze volt fűzve. A nadrág varrása közt mintegy három hüvelyknyi széles bőr látszott, mely ki volt csipkézve és különféle rajzokkal cifrázva. Miikor hozzájuk értünk, minden csodálkozás nélkül reánk tekintettek, de azonnal tovább folytatták útjukat s arcvonásaikon a legkisebb változást nem vehettük észre. A harmadik egyén kilenc-tíz éves gyermek volt; ez időnkint reánk tekintett, de úgy tetszett, mintha a mellette menők dorgálnák csodálkozásáért. Vajjon a két nagyobb férfi-e vagy nő, mi nem tudhattuk. Széles arcuk volt, kiálló arccsonttal; mint később tapasztaltam, ez minden indián törzsnél közös tulajdonság. Fekete szemük kicsiny, de fényes és igen tüzes volt; orruk lapos volt, nagy lyukakkal; képük kerek, szájuk arányos fülük egy kissé nagy. Abból, hogy arcukon szőr nem látszott, azt következtettük ugyan, hogy nők, de ebben a tekintetben csalatkozhattunk, mert az indiánoknál a férfiaknak sincsen szakálluk. Egyenes testállásuk, csinos, erős lábuk, karuk és széles kezük egészséges törzsre vallott. Az egyik halat vitt kezében, a másik pedig kévébe kötött gyékényt. A velük menő fiúgyermek, bocskorát kivéve, meztelen volt.

Vezetőnk lassan haladt mellettünk s egy kis szünet után megszólította őket, de nem mintha kérdést intézne hozzájuk, hanem inkább regélni látszott nekik. Nyelve igen durva és fülsértő volt. Végre új társaink egyike hasonló nyelven felelt vezetőnknek, de csak röviden s anélkül, hogy minket csak egy pillantásra is méltatna. Erre vezetőnk tudunkra adta, hogy ezen a tájon lakik négy indián család, és hogy mint már mondotta, közülök egy férfi, aki mintegy harminc éves, ma erre vadászott; nemrég jöttek erre a vidékre a jó halak és a sok vad miatt, de törzsnemzetük most a Tankora-tó partján tanyázik.

Mi persze igen kíváncsiak voltunk arra, hogy vajon milyen jelekből tudhatta meg vezetőnk az indiánok közellétét, honnan tudta, hogy a férfi fiatal ember volt, hogy a közellevő indiánok közül kettő nő, hogy az egyik halat visz, stb. Kérdéseinkkel ostromolni kezdtük tehát vezetőnket, ki végül így válaszolt:

— Meg tudtam mondani, hogy egy ember ment erre, mert nyomát láttam a faleveleken. Láttam, hogy egyes falevelek össze vannak zúzva; figyelni kezdtem tehát és azt tapasztaltam, hogy az összezúzott levelek egy-egy lépésnyire vannak egymástól; a száraz falevelek zúzódását tehát nem faág leesése vagy kő gördülése okozta. Láttam továbbá az összezúzott leveleken, hogy aki erre járt, annak fiatal embernek kellett lennie és sietve kellett lépkednie, mert a levél csak a lábnyom hegyénél és sarkánál van összezúzva. Az öreg ember lassan megy, lába tovább van a földön s nem hág oly erősen a lába hegyével és nem rúg oly erősen a sarkával, mikor új lépést tesz. Azt pedig, hogy valamit sebesen követett, onnan tudtam, hogy szeme nem volt az útján, azért botlott meg az útban keresztben fekvő fatörzsben, amit a fa oldalán látható nyom és a letépett moh eléggé mutatott. Ennek a három személynek ittlétét könnyű volt tudnom, mert két nagyobb és egy kisebb nyomot találtam. Hogy nők voltak, azt a kifelé tartó nyomokból láttam, mert a férfiak befelé, vagy legalább is egyenesen tartják lábfejüket. Hogy nem üres kézzel mentek, azt az itt-ott megsértett gally mutatta, és hogy egyikük halat vitt, azt egy a nyom mellett látott halpikkely tanúsította. Hogy úgy a vadász, mint a nők nem rég mentek erre, azt onnan gyaníthattam, hogy az összezúzott levelek pora még ott hevert; tegnap nagy szél volt, s ha tegnap jártak volna erre, azóta a szél a port már elvitte volna. A sűrűségben láttam a három egyént, bár ti kinevettetek; a bokrok tetejére vigyáztam s azt mozogni láttam, sőt azt is kivehettem a mozgásból, hogy hárman vannak. Íme, elmondtam az egész titkomat; nem nagy dolog ez, ha ti is oly élénken figyeltetek volna, mindezt éppen úgy tudhattátok volna, mint én.

Nem kevéssé bámultunk ezen az egyszerű magyarázaton, de annyira bizonyos volt előttünk, hogy az elősorolt körülményekből egy fehér ember sem lett volna képes ennyi következtetést levonni; ehhez különös ösztön szükséges és főként nagy gyakorlat.

— Vajjon minő lesz fogadtatásunk új útítársaink férjeinél? — kérdeztük, mert ezek, amint látszik, nem sokat törődnek velünk.

— Nagyon csodatkozni fognak, — felelte kalauzunk — ha azt gondolták, hogy meg fogják önöket csodálni. A mi nemzetünknel nagy gyengeséget árul el a csodálkozás. Ezért előre figyelmeztetem önöket, hogy akármit látnak is, azon ne igen bámuljanak, hanem vegyék úgy,

Tizenöt hét indiánok közt 2.

Írta: Haraszthy Ágoston

2016. május 07. szombat, 05:06 - Módosítás: 2016. május 11. szerda, 08:08

mintha már régen látták és megszokták volna, mert különben ez a nemzet egyáltalán nem tisztelné önöket.

Ilyenféle tanácsokkal jól ellátott bennünket vezetőnk s mi igyekeztünk emlékezetünkbe vésni okos szavait.

Forrás:

Haraszthy Ágoston: Tizenöt hét indiánok közt. Ifjúsági Könyvtár 7. szám. Pallas Irodalmi és Nyomdai Rt. kiadása. Budapest, 1928. 35-42.